
Er allmennmedisinens tid forbi?

KORRESPONDANSER

IVAR J. AARAAS

FRED ANDERSEN

Sats på distriktsmedisin!

Allmennmedisinen har dårlige kår blant pasienter, politikere og blant allmennlegene selv skriver Magne Nylenna i en tankevekkende leder i Tidsskriftet nr. 26/2000, der han utfordrer allmennlegene til å snu den negative utviklingen (1). Nylennas utfordring er viktig og tidspunktet er gunstig. Allmennlegenes oppmerksomhet har (for) lenge vært bundet opp til å diskutere fakta og følelser om hvorvidt fastlegeordningen er til gagn eller skade for allmennmedisinen og/eller fagets utøvere. Nå er saken avgjort. Tiden er inne til å bruke kreftene konstruktivt og ta fatt i Nylennas spørsmål: Hvilke utfordringer og muligheter står allmennmedisinen overfor ved begynnelsen av et nytt årtusen?

Diskusjonen må løftes utover uforbindtlig snakk og meningsytringer. Aplf, OLL og NSAM bør sette spørsmålet på dagsordenen og søke samlende løsninger. Dersom vi skal få en helsetjeneste som ikke er stykkevis og delt, men sammenhengende, er det viktig å fremheve betydningen av en fullverdig primærhelsetjeneste slik Legeforeningen nylig har gjort (2). En hovedutfordring i fremtiden er etter vår oppfatning: Å bygge gode og holdbare broer mellom allmennmedisinsk praksis og undervisning/forskning. I Nord-Norge ser vi denne utfordringen som en tosidig mulighet for å sikre medisinerutdanningen og samtidig skape en mer likeverdig og stabil allmennlegetjeneste for alle, også for distrikts- og utkantbefolkningen. På bakgrunn av legeflukten fra Nord-Norge de senere år (3) har Universitetet i Tromsø utarbeidet en plan for en nasjonal motstrategi for å styrke allmennpraksis i distriktene som arbeids- og utdanningssted (4). Problematikken er internasjonal, og det er mye å lære av andre lands løsninger på dette området (5). Vår plan er innrettet mot distriktene. Vi ønsker å bidra til at de distriktsmedisinske utfordringene skal bli overkommelige og spennende – slik at distriktskommunene kan bli primærmedisinens ”rikshospital” (6). Det er vanskelig å se hvordan allmennmedisinen kan overleve og konsolideres som et medisinsk hovedfag, uten at kontakten mellom praksis og akademi styrkes vesentlig.

LITTERATUR

1. Nylenna M. Er allmennmedisinens tid forbi? Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 3110.
2. En sammenhengende helsetjeneste. Fra stykkevis og delt til fullt og helt. Oslo: Den norske lægeforening, 2000.
3. Andersen F, Herder O, Forsdahl A. Kommunelegetjenesten i Nord-Norge 1995 – 97. Tidsskr Nor Lægeforen 1999; 119: 1296 – 8.
4. Aaraas IJ, Hasvold T, Andersen F, Swensen E, Straume K. Betenkning: Legeflukten fra distriktene. Forslag til plattform for å stabilisere og styrke allmennlegetjenesten i distriktene. Tromsø: Universitetet i Tromsø, Institutt for samfunnsmedisin, 2000.
5. Nysveen K, Aaraas I, Andersen F, Dahl T, Holm A, Langfeldt E et al. Nord-Amerika Fra utkant til utkant Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 2812 – 4.
6. Kolstrup N. Små distriktskommuner er ressurskommuner. Utposten 1999; 28: 13.

Publisert: 10. desember 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.